Ч. 230 Середа 25 (13) жовтня 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Редакція и Адміністрація улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лишь франковані.

Рекламаціи неопечатані вольні вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

6. Засѣданє Палаты пословъ зъ дня 23 жовтня 1893.

На вчерашнôмъ засѣданю явили ся майже всѣ послы а ґалєріи були биткомъ набитѣ. Середъ загального напруженя уваги розпочалось засѣданє и по выборѣ членôвъ до комісіѣ для розслѣдженя выимковыхъ розпоряджень приступлено до першого читаня правительственного проекту реформы выборчои и дотычныхъ проектôвъ вышовшихъ зъ ініціятивы пос. Пернерсторфера, Слявіка, Плєпера и Бернрайтера. Насампередъ промовивъ президентъ міністрôвъ ґр. Таффе и зложивъ слѣдуюче заявленє:

„Коли правительство по послѣднôмъ вôдроченю Рады державнои займало ся уложенємъ проґрамы парляментарнои роботы на осѣнну и зимову сесію, не могло не числити ся зъ фактомъ, що имовѣрно вже въ найблизшôмъ часѣ станутъ ся предметомъ парляментарныхъ нарадъ тѣ численнѣ внесеня о змѣну реформы выборчои, котрѣ вийшли зъ ініціятивы Палаты. Очевидно мусѣло бы правительство въ кождôмъ случаю означити ясно и недвозначно своє становище въ справѣ реформы выборчои. Правительство уважало за свôй обовязокъ поднята само ініціятиву въ тôй важнôй и поважнôй справѣ и зазначити супротивъ тѣлъ законодавчихъ въ точно сформулованôмъ проектѣ засадничѣ свои погляды пôдъ тымъ взглядомъ. До того же спонукали єго не лишь тѣ внѣшнѣ обставины, о котрыхъ повысше бесѣда, але также наслѣдки старанного розслѣду всѣлякихъ выпадкôвъ, котрѣ въ послѣдныхъ рокахъ проявили ся въ житю публичнôмъ, якъ въ державѣ такъ и за границею.

Вже зъ того представленя исторіѣ повстаня проекту схоче висока Палада переконати ся, що правительство було зарôвно далекимъ вôдъ всякои неприхильнои тенденціѣ противъ якои небудь изъ клясъ суспôльныхъ або партій политичныхъ, а зъ другои стороны не годить ся поясняти того кроку правительства яко способу, на котрый рѣшило ся правительство пôдъ якимсь напоромъ внѣшныхъ чинникôвъ. Тажь проектъ спонукали выключно взгляды натуры загально-державнои.

Проектъ правительства — якъ я то вже дня 10 с. м. мавъ честь заявити въ сѣй Палатѣ — выходячи зъ пôдставъ обовязуючои конституціѣ, высказує ту провѣдну гадку, щобы всѣмъ, котрѣ въ способъ приписаный закономъ сповняють свои обовязки горожаньскѣ, признати участь въ житю публичнôмъ через выконуванє права выборчого. Ту основну гадку проекту, змагаючу до якъ найбôльшого розширеня права выборчого, уважає правительство за жаданє раціѣ державы; бо лишь черезъ скоре и значнє розширенє права выборчого можна певно и успѣшно усунути тѣ тяжкѣ и великѣ небезпечности, котрѣ грозять суспôльности, отже й цѣлому порядкови державному зô стороны народныхъ елементôвъ, позбавленыхъ пôдъ взглядомъ политичнымъ всякихъ правъ.

Отже мимо того, що три великѣ клюбы Палаты въ свѣжо оголошеныхъ заявленяхъ высказали ся вже противъ проекту правительства яко такого, правительство мусить обставати при провѣдныхъ гадкахъ высказаныхъ мною. Рôвночасно однакожь высказує правительство переконанє, що — припускаючи засадничу згоду на розширенє права выборчого, предложене правительствомъ — навѣть не нарушаючи дотеперѣшного политичного стану посѣданя, удасть ся при участи Палаты знайти дорогу, ведучу до цѣли, означенои правительствомъ. Правительство думає, що при першôмъ читаню всѣхъ проектôвъ реформы выборчои, повинно обмежити ся до повысшого зазначеня своихъ поглядôвъ". (Въ Палатѣ настало велике порушенє).

Пос. Пернерсторферъ заявивъ, що кабінетъ ґр. Таффого, котрого бесѣдникъ впрочôмъ остро побориє, заявивъ своимъ проектомъ реформы выборчои бôльше бистроты въ зрозумѣню ситуаціѣ политичнои, якъ котра небудь зъ партій парляментарныхъ. Здає ся дѣйстно, що засады христіяньско-соціяльнои партіѣ проникнули также до лібералного табору. Зъ вôдси пôшовъ оклпкъ: станъ мѣщаньскій и селяньскій суть загроженѣ! Бесѣдникъ мусить однакожь зробити закидъ, що всѣ проекты реформы выборчои опирають ся на пôдставѣ репрезентаціѣ инсересôвъ зъ запереченємъ засады рôвности. Проектъ правительства заострить ще бôльше велику противность межи упривилейоваными клясами а прочою людностію. Выкаже незадовго неможливость удержаня нерôвного права выборчого. Вольнодумнѣ елементы повиннѣ розважати, що потребують помочи противъ збôльшаючимъ ся авторітетнымъ змаганямъ.

Загальне право голосованя вôдповѣдає загальному обовязкови шкôльному и єсть заповѣдею политичнои етики. Супротивъ часописей, що прихильникôвъ загального права голосованя называють товпою, покликує ся бесѣдникъ на повагу Стуарта Мілля, котрый высказує ся

---

3)

Циганьскѣ хрестины.

Весела споминка — Вол. Струпежницкого.

(Дальше).

Позаякъ я вже неразъ купувавъ вôдъ циганôвъ рѣдкѣ старѣ монеты, то просивъ я вуйка, щобы вôнъ сказавъ циганкамъ, що я хотѣвъ бы подивити ся на тѣ монеты, якѣ они мають повплѣтанѣ въ косахъ и на шнуркахъ кораллѣвъ на шиѣ.

Коли имъ вуйко въ чистôй циганьскôй мовѣ сказавъ мое бажанє, обступили мене тѣ гарнѣ красавицѣ и споглядаючи на мене своими глубокими палкими очима наставили менѣ охотно свои косы до оглядання. При тôмъ усмѣхали ся они та показували свои краснѣ бѣлѣ зубы, якъ бы выточенѣ зъ угорского опалю.

Перша дѣвчина мала въ косахъ таляры зъ часôвъ Маріѣ Тересы, а вôдтакъ кôлька не конче рѣдкихъ монетъ нѣмецкихъ и турецкихъ. За то друга дѣвчина розôпнувши на собѣ синій, замащеный кафтанъ суконный, вынмила изъ за пазухи тяжку срѣбну монету. На однôй сторонѣ тои монеты побачивъ я выпуклый образъ святого Ибіса и пôзнавъ заразъ стару єгипетску монету. На другôй сторонѣ тои монеты було видко профіль орієнтальнои головы якогось мужчины и напись грецку, зъ котрои можна було вôдчитати лишь отсей початокъ слова: „Птольом...." Була то очевидно монета зъ часôвъ єгипетскихъ Птольомеѣвъ и длятого дуже стара. Я сказавъ заразъ циганцѣ, що куплю у неи ту монету, нехай тымчасомъ сховає єѣ для мене.

Пôдчасъ коли мы такъ училисъ въ косахъ чорныхъ красавиць нумізматики, вийшла изъ шатра молода ледви шѣсьнадцятьлѣтна циганка зъ тою малою дитиною, котру мы обѣцяли до хресту держати. Видко, що она вже знала о тôмъ приреченю, бо приступила до Олены и поцѣлувала єѣ покôрно въ руку, на що Олена охотно дозволила, щобы циганка не подумала собѣ, що она єѣ боить ся. Вôдтакъ наставила намъ також свои пишнѣ косы, въ котрыхъ було вплетено богато монетъ. Очевидно чоловѣкъ сказавъ єй, за чимъ мы шукаємо. Въ єѣ грубыхъ косахъ знайшли мы турецкѣ, голяндекѣ, угорскѣ, старѣ чески и....

— Олено! вуйку! крикнувъ я наразъ и показавъ обоимъ велику, впадаючу въ очи, срѣбну монету, що була вплетена по серединѣ косы.

Олена прочитала напись, що була доокола головы якогось чоловѣка, окруженои лавровымъ вѣнцемъ, а зъ котрои звисало густе волосє. Напись була така: Deo Gratias Frid. August. Rex. Pol. Dux. Sax. J. C. M. A. et W. — Четь бувъ украшеный гербомъ Польщѣ, Литвы и Саксоніѣ, число року 1732 а доокола напись: Sac. Rom. Imp. Archim. et Elector. Коло числа року було вырѣзане имя Марія и дата 18²⁰/₆65.

Вуйко и Олена здивували ся дуже.

— Вы дôстали тôй таляръ при хрестинахъ вôдъ свого нанашка на памятку? — вôдозвавъ ся я борзо до циганки.

Она выдивила ся на мене своими чорными очима, на котрѣ густѣ довгѣ рѣсницѣ кидали пôвколесомъ тѣнь, и дуже здивована, майже ажь остовпѣла, не спускала очей зъ мене, а опôсля потакнула головою и сказала:

— Ува, ува!

— Она каже, що такъ — замѣтивъ вуйко.

— То слово „ува" выкликало въ менѣ особлившій интересъ для сеи стрункои красавицѣ циганьскои, на котрои рôвномѣрну будову тѣла и елястичнѣ рухи годѣ було надивитись, а котра зъ дитяткомъ на руцѣ нагадувала звѣстну чорну Мадонну льоретаньску.

Менѣ не дивно, що вже только мужчинъ залюбило ся въ циганкахъ, але я переконаный, що тѣ циганки стратили бы значну часть изъ своеи красы, колибъ ихъ убрати у звычайну одежъ сельскихъ дѣвчатъ або въ модну ношу мѣщанокъ. Циганка лишь тогды красна, тогды потягаюча и зрадлива, коли убрана въ свои пестрѣ лахи. Лишь въ тыхъ лахахъ циганьскимъ красавицяхъ до лиця. Діямантъ, котрый має добре вôдбивати, мусить бути вправленый въ блискуче срѣбло, а краса циганки, коли має яснѣти, мусить бути прибрана въ лахи. Циганка доти романтична и интересна, доки убрана въ сорокатѣ лахи зъ додаткомъ палахкотѣючого червоного огню въ глубинѣ лѣса. То потягає до себе и интересує, якъ взагалѣ всяка рѣдкость и ориґінальность, що вôдбиває характеристично вôдъ того всего, що безъ нѣякои змѣны окружає щоденно чоловѣка.

за загальнымъ правомъ выборчимъ. До народного стану посѣданя числить ся не лишь скôлькôсть мандатôвъ, але такожъ симпатія и любовь великихъ и широкихъ масъ. Той внутрѣшный народный станъ посѣданя, котрый стремить до розширеня дôбръ духовыхъ, єсть далеко бôльше вартъ, якъ тамтой другій. Такожъ и народно-нѣмецка партія на рôвни зъ Молодочехами мусить користати въ наслѣдкахъ вôдкликаня ся до низшихъ верствъ людности. Дотеперѣшный способъ поступованя супротивъ обявôвъ свобôдной гадки выкликує огôрчене противъ орґанôвъ правительства и парляменту, та пôдкопує до нихъ довѣре. Нинѣ вже не выстає посѣдане внутрѣшнои власти. Потреба зôйти ся зъ народомъ, зъ идеями теперѣшнои хвилѣ. Народъ певно не вôдцурає ся въ бôльшôмъ степени своєѣ народности, якъ не одни панове, що звуть ся Нѣмцями. Розходить ся о то, чи волимо побачити входъ новои еры при свѣтлѣ любови, чи середъ луны знищеня. Мы не повинни въ сѣй хвили показати ся малыми. Масы починають вже числити и доходять до переконаня, що суть бôльшостію, що суспôльнôсть безъ нихъ, безъ ихъ працѣ не може истнувати. Передъ парляментомъ стануло пытане будучности. Нехайже оно буде порѣшене въ дусѣ справедливости и правдивого поступу. (Оплески на скрайнôй лѣвици).

Пос. Слявікъ зазначивъ, що Чехи не суть вôдповѣдно репрезентовани въ парляментѣ. Дотеперѣшный способъ выборôвъ єсть несправедливый, навѣть, коли прийме ся за пôдставу податки. Бесѣдникъ выступавъ противъ привилеѣвъ бôльшои посѣлости и Палатъ торговельныхъ, противъ посередныхъ выборôвъ въ громадахъ сѣльскихъ и заявивъ, що теперѣшна ординація выборча противить ся всякимъ засадамъ справедливости.

Опôсля промавлявъ пос. Пленеръ противъ реформы выборчои; Бернрайтеръ мотивувавъ свое внесенє, а наконець промовивъ пос. Яворскій. Бесѣдникъ сей заявивъ насамперѣдъ, що его теперѣшне заявленє ґр. Таффого невдоволяє и назвавъ предложенє правительства чимсь посереднымъ межи бюрократизмомъ а соціялізмомъ, котре не вдоволяє нѣкого. Бесѣдникъ заявивъ ся за тымъ, щобы соймы якъ давнѣйше выбирали пословъ до Рады державнои и вôдчитавъ наконець звѣстне вже заявленє Кола польского.

По промовѣ Яворского замкнено дебату надъ сею справою. Пос. Пернерсторферъ поставивъ внесенє, щобы засѣданя комісіѣ для розпоряджень вымковыхъ були явни. Внесенє се ухвалено 101 голосами противъ 60. По промовѣ Лінбахера закрыто засѣданє, а слѣдуюче назначено на нинѣ.

Переглядъ політичный.

Заявленє ґр. Таффого на вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ выслухала Палата середъ глубокои тишины и кажуть, що оно выкликало велику сензацію. Загально припускають, що правительство симъ заявленемъ хотѣло показати партіямъ, ставувшимъ въ опозиціи до реформы выборчои, що оно лишь въ засадѣ єсть за реформою выборчою, але впрочôмъ позволить зъ собою пактувати. По вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ розôйшла ся заразъ чутка, що Рада державна не буде заразъ розвязана, хиба що найбôльше ажь по ухваленю нового предложеня о краєвôй оборонѣ. Дехто однакожь доказує, що ухваленє явности засѣдань комісіѣ для предложень вымковыхъ прискорить розвязанє Рады державнои.

Декотрî часописи подали вѣсть, що российска фльота, котра теперь гостить въ Тульонѣ, має такожь загостити до чорногорскихъ портôвъ. Противъ тои вѣсти выступає Pol. Corr и каже, що то рѣчь неможлива, позаякъ пôсля берлиньскои угоды нѣякій чужій корабель не може нѣколи заходити до тыхъ портôвъ.

Италіяньске правительство єсть дуже заклопотане рухомъ соціяльнымъ, якій проявивъ ся мѣжь сѣльскою народностію на Сициліи. Правительство постановило збôльшити тамъ залоги войскови и вôднесло ся до властей духовныхъ зъ просьбою, щобы оно ужило всего свого вплыву, абы той рухъ здушити. Сицилійскій посолъ Феліче, проводиръ соціялістôвъ, грозить збройнымъ опоромъ 300.000 добре узброєныхъ пелянъ и заявляє, що народъ не перепудить ся анѣ збôльшеня войска анѣ стану облоги, а горе войску, наколибъ оно хотѣло противъ Сицилійцѣвъ выступати!

Запросины.

Наближає ся хвиля поважна, величава дорога серцю кождого Русина патріота. Мощѣ нашого незабутого будителя рускои словесности, ґенія, що змôгъ своимъ могучимъ словомъ розгрѣти, розпалити зледоватѣлу грудь руску, оживити завмерле серце руске, по 50-лѣтнôмъ мовь бы забутю будуть дня 31 жовтня добути зъ гробницѣ въ Новосѣлкахъ лѣскихъ, щобы по торжественнôмъ поминальнôмъ богослуженю въ Новосѣлкахъ перевести ихъ до Львова на кладовище лычакôвске.

И чия-жь грудь не зворушить ся, и чиє серце руске не ударить живѣйше на саму згадку, що добувають зъ гробу того, котрого пѣснями любують ся всѣ Русины галицкі и згадують сумно „нема, нема нашого Маркіяна“. Вôддати честь достойну памяти Маркіяна въ тî 50-тî роковины єго смерти — се окликъ, якій кождый Русинъ повиненъ собѣ выписати въ серци! На бôкъ всякі споры, на бôкъ політичні пересвѣдченя и вôдтѣни! У могилы Маркіяна зберѣмъ ся всѣ и покажѣмъ, що умѣємо гôдно почтити сынôвъ-борцѣвъ Руси!...

То-жь выдѣлъ філіѣ товариства „Просвѣта“ въ Камѣнцѣ струмиловôй, оголошуючи про ту важну хвилю въ исторіи народного житя, уважає собѣ за честь просити всѣхъ почитателѣвъ Маркіяна о якъ найчисленнѣйшу участь въ дни добутя зъ гробницѣ мощей Маркіяна, с. є. 31 жотня въ Новосѣлкахъ. Въ притомности делеґатôвъ товариствъ рускихъ и Камѣнецкои філіѣ товариства „Просвѣта“ будуть добути мощѣ Маркіяна, при чôмъ выголосить одинъ зъ делеґатôвъ промову. Вôдтакъ вôдбуде ся поминальне богослуженє въ каплици на кладовищи и выголосить ся проповѣдь. Вкôнци наступить походъ зъ кладовища Новосѣлецкого до двôрця Задвôрє. На граници Новосѣлецкôй выголосить ще промову начальникъ громады Новосѣлокъ, пращаючи свого давного душпастиря, учителя и просвѣтителя.

Выдѣлъ увѣреный, що хвиля такъ величава збере при могилѣ и домовинѣ Маркіяна щирыхъ єго почитателѣвъ та загрѣє и побудить неодно серце до працѣ и труду на поли, яке вказавъ Маркіянъ.

Вôдъ выдѣлу філіѣ тов. „Просвѣта“.

Камѣнка струмилова д. 20 жовтня 1893 р.

К. Бардинъ, секретарь. *М. Цегельскій*, голова.

(Просимо всѣ часописи рускі повторити отсі запросины).

Старый циганъ повторивъ тото слово „ува“ и сказавъ вуйкови: „Той талярь давъ ѣй єѣ „кіров“, а вôдтакъ додавъ ще хвалячись: „То бувъ великій „раі“ (панъ).

— Она родила ся въ Чехахъ? — ставъ я розпытувати старого цигана.

— „Ува“ потакнувъ вôнъ.

— Въ лѣсѣ надъ великимъ ставомъ коло села Чергоницъ.

— „Ува“ — потвердивъ начальникъ циганьскои громады, котрому зъ того дива, що я такъ все знаю, ажь очи на верхъ выбѣгли.

— А єѣ хрестили въ церквѣ въ Радобицяхъ.

— „Ува“ — сказавъ циганъ и покивавъ головою.

— Ѣй на имя Марія, а циганы звуть єѣ Веверіца.

— „Ува, ува, ува“ — крикнули разомъ старый циганъ, мамі и мати новонародженого циганятка.

— Отже то я державъ єѣ до хресту — вôдозвавъ ся я.

— Цѣла циганьска громада, що слухала нашои розмовы, поклонила ся передомною ажь до самои землѣ.

— А зъ вôдки вы знаєте — пытаю старого цигана — де родила ся жѣнка вашого сына и де єѣ охрестили?

— То менѣ казавъ єѣ „дат“ (батько).

Рôвночасно подала менѣ Верверіца свою дитину и просила мене, щобы я єѣ понѣсъ до „ґанґері“. Теперь пôдôйшовъ до мене такожь оденъ изъ тыхъ двохъ циганôвъ, що передъ тымъ патрошили сернюка, высокій, сильный хлописко, котрому могло бути що найбôльше 20 лѣтъ и сказавъ, що то вôнъ батько дитины и перехрестивъ ся знаменемъ святого хреста та сказавъ, що и вôнъ „трушуленґеро“.

— Значить ся, чоловѣкъ, що такожь хрестить ся, христіянинъ — пояснивъ менѣ вуйко.

Мы повторили ще разъ свое приреченє, що будемо єго сынка держати до хресту. Въ моєи души пересунулась въ тôй хвили тѣнь якогось сумного настрою.... Я старѣю ся — подумавъ я собѣ.... Циганка, котру державъ я до хресту, просить мене, щобы я державъ до хресту єѣ дитину. Ото изъ сучасной людскости має ся зложити на мои руки вже друге поколѣнє.... циганôвъ!

Дикій крикъ малыхъ циганятъ, що стали верещати и пищати и сцена, яка намъ якъ разъ представила ся, перемѣнили въ однôй хвили мôй меляхолічный настрôй на веселый смѣхъ и прогнали тугу зъ мого серця.

Якомусь голому циганяткови удало ся, бачите, сѣсти на баконьского пôдсвинка якъ на коня и удержатись на нѣмъ. Але тому свобôдному звѣряткови пустинѣ бувъ той циганьскій тягарь на хребтѣ не понутру и оно почало гонити зъ цѣлои силы. Середъ страшенного крику голого чорного циганчати (не знаю навѣть, чи то бувъ вôнъ, чи она), що якъ малпа держало ся чорными рученятами за кострубату щетину пôдсвинка, бѣгло звѣря доокола насъ, а другî циганчуки собѣ за нимъ.

Пôдсвинокъ бѣгъ простѣсенько попри однооку шкапу до потока и наразъ скочило зъ высокого берега разомъ зъ циганяткомъ; дитина перекотила ся черезъ голову пôдсвинка и впала перша у воду, а за нею и пôдсвинокъ.

Лишь зашумѣло и темно-зелена вода бризнула высоко въ гору. Циганча и свиня щезли у водѣ. Але за хвильку вырынули зъ розбурханои воды двоє чорныхъ рученятъ и чорна головка циганьскои дитины, а кôлька крокôвъ вôдъ неѣ тупый рыйокъ и кострубата голова пôдсвинка славного потомка баконьскихъ лѣсôвъ.

Крикъ циганьскихъ дѣтей и нашь та реготъ циганьскои громады понѣсъ ся голоснымъ вôдгомономъ по лѣсѣ. Въ найбôльшôй дружбѣ безъ нѣякои ненависти до себе, вылѣзли обоє на берѣгъ — циганча и пôдсвинокъ. Въ сѣмъ веселôмъ настрою розпращались мы зъ циганами, котрî кланялись намъ ажь до самои землѣ.

Коли мы вôдходили, бѣгли за нами циганчата и якъ тî малпочки вытягали до насъ свои руки та просили, щобы имъ щось дати. Коли котре зъ нихъ дôстало двацять срѣбныхъ крейцарôвъ, то ажь не знало, що собѣ робити зъ радости; затуляло чимъ борше грошѣ въ кулачокъ, але й заразъ наставляло другу руку по новый дарунокъ.

Мы пустились лѣсомъ до замку. За хвилю настала межи нашими нагôнниками, що несли на плечахъ куропатвы, а вуйковымъ

Новинки.

Львôвъ дня 24 жовтня.

— **Зъ Народнои Торговлѣ.** Покликуючись на оповѣщене Совѣта управляючого зъ дня 6 жовтня 1893 въ справѣ загальныхъ зборôвъ членôвъ, котрй вôдбудуть ся у Львовѣ въ „Народнôмъ Домѣ" дня 2 падолиста 1893 р., повѣдомляемо отсимъ, що справоздане и білянсъ за рôкъ адміністраційный 1892/93 выложени въ канцелярії Дирекціи „Народнои Торговлѣ" и у всѣхъ складахъ товариства до диспозиціи членôвъ та що на жадане вы сылае ихъ почтою канцелярія Дирекціѣ и заряды складôвъ. При сѣй нагодѣ просимо тыхъ вп. членôвъ „Народнои Торговлѣ", котрй не зголосили ще змѣны свого мѣсця побуту, щобы змѣну своеи адресы подали до нашои вѣдомости, бо небавомъ розпôчне ся розсылка змѣненого статута и справоздане зъ загальныхъ зборôвъ. *Дирекція.*

— **Першй загальнй зборы товариства „Мѣщаньска Бесѣда"** въ Стрыю вôдбули ся въ недѣлю по полудни дня 22 жовтня въ сали Руского Касина въ готели пôдъ „Чорнымъ Орломъ". Комітетъ основателѣвъ запросивъ до участи въ зборахъ всѣхъ Русинôвъ мѣста Стрыя друковаными вôдозвами. Порядокъ зборôвъ бувъ такій: Попередила зборы торжественна вечѣрня зъ молебнемъ до Пр. Богородицѣ въ церквѣ мѣскôй; зборы отворено вступною промовою; вôдтакъ вôдбули ся вписы членôвъ; выбôръ головы и выдѣлу товариства и внесеня членôвъ.

— **До самбôрскои ґімназіѣ** вписало ся сего року 446 ученикôвъ, а то: 177 греко кат., 210 римо-кат., 3 евангеликôвъ и 57 жидôвъ. Пôсля клясъ есть ученикôвъ: въ I-ôй 55+52, въ II-ôй 35+31, въ III-ôй 29+31, въ IV ôй 52, въ V ôй 58, въ VI ôй 39, въ VII ôй 29, въ VIII ôй 35. Въ ґімназіяльнôй бурсѣ есть помѣщеныхъ 25 ученикôвъ, мѣжь ними 5 Русинôвъ.

— **Новосѣлки лѣскй,** де почивають мощѣ Маркіяна Шашкевича и де дня 31 жовтня с. р. вôдбуде ся народне торжество, лежать коло Задвôря, вôддаленй 6 кільометрôвъ вôдъ стаціи зелѣзничои. Всѣ, що хотять приѣхати до Новосѣлокъ, повиннй выбрати ся до Задвôря, а не до Камѣнки струмиловои. До Задвôря зелѣзницею а вôдтакъ ще 6 кільометрôвъ возомъ. Вкôнци примѣтити треба, що Новосѣлки село, тожь и реставраціѣ нема.

— **Холера.** Das österreichische Sanitätswesen констатуе, що вôдъ 3 серпня до 18 жовтня занедужало въ Галичинѣ на холеру 1113 осôбъ, а померло 651. Смертнôсть выносить 58 6%. — На Угорщинѣ занедужало на холеру въ часѣ вôдъ 27 вересня до 3 жовтня въ 51 громадахъ 129 осôбъ, померло 84. — Въ Боснѣ лютить ся холера найбôльше въ мѣстѣ Брека. До дня 13 жовтня занедужало тамъ 64 осôбъ, померло 32. Крôмъ того лучили ся спорадичнй случаѣ въ повѣтахъ Градачацъ, Грачаница и Дольна Тузля. — Въ Россіи пануе все ще холера, хочь вже слабне. Найбôльше занедужань и случаѣвъ смерти було сего мѣсяця въ ґуберніи волыньскôй, подôльскôй и катеринославскôй. Найслабше выступае пошесть въ Конґресôвцѣ — Дня 20 с. м. лѣчило ся 48 осôбъ; дня 21 и 22 с. м. прибуло 20 хорыхъ, въ тыхъ дняхъ выздоровѣло 12, а померло 13, отже лѣчить ся 43 Заразу холеричну выкрыто въ Даровѣ и Довгôмъ въ повѣтѣ сянôцкôмъ, въ Устрикихъ долѣшныхъ въ пов. лѣськôмъ и въ Калуши.

— **Въ Токахъ у Збаражчинѣ** святковано дня 15 с. м. велике свято, бо того дня минало 25 лѣтъ, якъ у тôмъ селѣ заложено товариство тверезости. Тамошный священикъ о. Билиньскій обчисливъ при тôй нагодѣ, якій хосенъ выйшовъ зъ тверезости. Каса церковна збогатила ся о 20.000 зр., каса громадска о кôлька тысячь зр., а шпихлѣрь о 1000 кôрцѣвъ збôжа. Зô шпихлѣра користали убогй пôдчасъ неврожаю. Молодѣжь навчила ся спѣву зъ нотъ: спроваджений нарочно учитель учивъ ихъ. Заложено такожь християньскій склепъ; самъ священикъ дуже причинивъ ся до его заложеня. Вкôнци громада выкупила 500 морґôвъ ґрунту. Теперь старае ся громада поставити нову церковь. Така господарка най буде взôрцемъ для другихъ громадъ.

— **Я вамъ засвѣчу!** Львôвскій трибуналъ карный розсудивъ послѣдными днями таку справу. Въ червни сего року въ ночи згорѣвъ дахъ на коршмѣ у Волчухахъ коло Городка и мало не спекли ся два жиды, що ночували на подѣ. Огонь выбухъ въ хвили, коли два пôдохоченй троха селяне, Нога и Врублевскій, добивали ся до вôконъ коршмы, щобы дôстати горѣвки и табаки. Арендарь не хотѣвъ ихъ пустити, кажучи, що ему не вôльно свѣтити въ шабасъ. Нога вôдповѣвъ: „Я вамъ засвѣчу!" и збивъ шибу, а въ пять хвиль потôмъ блыснувъ огонь зпôдъ стрѣхи коршмы. Врублевскій кинувъ пôдозрѣне на Ногу, хоть они оба дали тогды ногамъ знати, коли огонь выбухъ. Обохъ увязнено и они сидѣли въ Городку. Тамъ Врублевскій поранивъ себе легко и намовивъ злодѣя Романчука, що сидѣвъ за пшеницю, абы посвѣдчивъ, що се Нога поранивъ Врублевского. Але розправа выказала, що Нога не мавъ тогды сѣрникôвъ, коли коршма горѣла, и не мавъ ножа, щобы мôгъ поранити Врублевского. Фалшивый свѣдокъ Романчукъ, що вже кôльканайцять разôвъ сидѣвъ за крадѣжь, свѣдчивъ за Врублевскимъ, алежь и на него найшли ся свѣдки, два браты Рабы, що сидѣли за рыбы. Тй его зрадили. За рыбы сидѣти — то городецкимъ промысловцямъ трафляе ся, бо въ Городку ставъ великій, а покуса ще бôльша. Ногу выпустили зъ вязницѣ, а Врублевского увязнено. Его повѣрникъ Романчукъ явивъ ся въ сали босо, въ кожусѣ и въ соломянôмъ капелюсѣ — то есть въ осѣннôмъ костюмѣ. Богато свѣдкôвъ зъ Волчухъ, а мѣжь ними и жиды радй були, що Ногу пущено на вôльну ногу, хоть вôнъ здае ся, ворогъ жидôвъ, бо ще того самого вечера въ иншôй коршмѣ межи Родатичами а Волчухами выпивъ кôлька кватирокъ, погасивъ шабасôвки пальцемъ и сказавъ, що такъ буде всѣмъ жидамъ. Не помогло ему, що посидѣвъ собѣ близько чотири мѣсяцѣ въ холодѣ.

— **Черезъ карты.** Марко Блюмъ, купецъ зъ Ново селицѣ, програвъ въ карты 500 зр. и зъ розпуки повѣсивъ ся.

— **Довгій вѣкъ.** Дня 14 с. м. померъ въ Вая Антôнъ Ярковичъ, котрый уродивъ ся въ р. 1783, отже прожилъ 110 лѣтъ. Его наймолодшій братъ жие ще и мае лѣтъ 98. Антôнъ Ярковичъ обраблявъ ще сего року самъ свою винницю. — Одинъ офіциръ пише таке: Ишовъ я зô своимъ вôддѣломъ черезъ село Слотвину коло Решова и побачивъ старушку селянку, якъ несла оберемокъ ломача. Фельдвебель, що ишовъ за мною, звернувъ мою увагу на се, що та жѣнка мае вже 102 роки. Зъ цѣкавости хотѣвъ я самъ дôзнати ся, кôлько ѣй лѣтъ: отже пытаю ся: Бабусю, кôлько вамъ лѣтъ? — А она: Вже мабуть звышъ 2 роки буде, якъ менѣ сто лѣтъ ого! (т. е. минуло). — А були вы за мужемъ? — пытаю дальше. — Ой паночку, не одного мала я, а сѣмь и дала раду всѣмъ — сказала баба и пôшла собѣ дальше.

— **Кôлько выпили?** Вчера вôдбувъ ся денникарскій бенкетъ въ Парижи на честь россійскихъ офіцирôвъ, що приѣхали до Тульону. На тôмъ бенкетѣ выпили 2000 фляшокъ шампана, 500 літрôвъ коняку, 25 бочокъ вина и 4000 філіжанокъ чорнои кавы. Мѣжь иншимъ зъѣли бочку муштарды.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 24 жовтня. Пôсля вѣстей, якй тутъ розôйшли ся, мае знесене заказу вывозу пашѣ наступити вже зъ початкомъ листопада

Будапештъ 24 жовтня. Е. Вел. Цѣсарь принимавъ на загальнôй авдіенціи депутацію Будапешту, котра вручила Ему медаль, выбитый зъ нагоды ювилею коронаціѣ. Монарха подякувавъ за то депутацію. Депутацію мѣста Сеґедина, котра просила о утворене третого університету на Угорщинѣ, завѣривъ Е. Вел. Цѣсарь о своѣй печаливости.

Бѣлградъ 24 жовтня. Справу реконструкціѣ кабінету, зъ причины недуги міністра Докича, вôдложено на пôзнѣйше.

Атины 24 жовтня. Парляментъ грецкій скликано на день 8 падолиста.

Цетине 24 жовтня. Тысячь Альбанцѣвъ напали на чорногорского комісаря пограничного, котрый выѣхавъ бувъ зъ дружиною на границю полагодити деякй спôрнй справы, та стрѣляючи до Чорногорцѣвъ зневолили ихъ втѣкати.

стрѣлцемъ остра суперечка. Мы пристанули, а вуйко спытавъ, що стало ся. Стрѣлець ставъ клясти, а вôдтакъ каже: „Таки то правда: що циганъ, то злодѣй. Але дамь я тымъ волоцюгамъ, що они мене попамятають". Вôнъ показавъ вôдтакъ на тыхъ нагôнникôвъ, зъ котрыхъ кождый нѣсъ що найменше по дванацять куропатвъ, привязаныхъ ремѣнцями за головки до дручка на плечахъ.... Декотрый зъ нихъ мавъ вже лишь десять або девять а навѣть лишь вôсѣмь.

Ажь теперь мы зрозумѣли, чого стрѣлець такъ клявъ. Пôдчасъ коли нагôнники оглядали циганьске шатро, вôдтинали имъ тй волоцюги куропатвы зъ заду. Вуйко лишь смѣявъ ся сердечно и каже вôдтакъ до розсердженого стрѣльця: „Зручнй они, нема що казати; але не жалуй имъ, радше идѣмъ скорше домôвь, бо я вже голоденъ".

Мы прискорили кроки и насмѣяли ся по дорозѣ досыть изъ зручности циганьскои. Лишь стрѣлець не мôгъ успокоити ся и заедно говоривъ: „А то злодюги! Готовй таки нôсъ чоловѣкови зъ лиця украсти!"

По польованю настають звычайно для мысливыхъ, нагôнникôвъ и псôвъ добрй часы. Вуйко, Олена и я обѣдали на горѣ въ замку, на долинѣ покрѣпляли ся нагôнники, а въ челядни хлептали помученй псы свою страву изъ повного цебричка. По обѣдѣ выпили мы доброго ческого пива, а вôдтакъ ще й огнистого вина угорского.

На видъ циганьского шатра вôджила у вуйковôй души згадка зъ его молодыхъ лѣтъ, коли вôнъ ще офіциромъ вôдъ гузарôвъ проживавъ на Угорщинѣ. Вôнъ розповѣдавъ намъ, що бувъ колись въ замку въ Илешфальва, де видѣвъ великій образъ славного и знаменитого циганьского скрипника Барны Мігалього. Той Барна Мігалій бувъ минувшого столѣтя придворнымъ музикою кардинала Емеріха Чакого и вôнъ то приказавъ намалювати той образъ и написати на нѣмъ: „Мадярскій Орфей, Барна Мігалій, любимецъ кардинала, вôнъ гравъ на скрипцѣ — не гравъ а вздыхавъ, плакавъ и заводивъ.... заводивъ такимъ жалôбнымъ голосомъ, що кождого, хто его слухавъ, ажь за серце ловило и тугою наповняло.... Кождый, що чувъ, якъ заводила скрипка сумовитого Барны, плакавъ зъ нимъ разомъ...."

Сеѣ ночи спочивавъ я солодко и мило, бо бувъ утомленый по ловахъ. Передъ пôвночею снило ся менѣ, що я чую, якъ середъ вечѣрного сумерку Барна Мігалій заводить жалôбно на скрипцѣ, опершись о столѣтный, мохомъ порослый пень розлогого дуба, якъ вôнъ оплакуе судьбу свого народа, котрого якась непоборима судьба пре волочити ся вѣчно по свѣтѣ; по пôвночи снилось менѣ, що товариство „Сватоборъ" дало менѣ грошѣ на дорогу, щобы я перешукувавъ косы и намиста циганокъ и збиравъ рѣдкй монеты для ческого музея.

(Дальше буде).

Надôслане.

За редакцію вôдповѣдае Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѣ") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де такожь знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозинского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.